

Medicinale behandeling van SOA's

Linda Vas Dias
Apotheker Regioapothek IJsselland
IJsselland Ziekenhuis
29 mei 2018

Inhoud

- Geneesmiddelen bij SOA's
 - Toedieningsvormen
 - Bijwerkingen
 - Nierfunctie
 - Interacties
 - Zwangerschap en borstvoeding
 - Contra-indicaties
 - Bijzonderheden

Chlamydia

- 1e keuze: azitromycine: éénmalig 1 gram
- 2e keuze: doxycycline: 2 maal per dag 100 mg gedurende 7 dagen
- Zwanger?: amoxicilline 3 maal per dag 500 mg gedurende 7 dagen
- Lymphogranuloma venereum?: doxy gedurende 3 weken

Azitromycine

- Bacteriostatische macrolide
- Beschikbaar als tabletten of drank
- Bijwerkingen: hoofdpijn, duizeligheid, smaakverlies, tintelend gevoel in handen of voeten
- Nierfunctie: geen invloed
- Interacties: remt P-gp (conc. Ciclosporine en digoxine stijgt) en kan QTc-interval verlengen
- Zwangerschap: éénmalige dosis is veilig
- Borstvoeding: veilig

Doxycycline

- Tetracycline
- Beschikbaar als (oplos)tabletten
- Bijwerkingen: vaginitis, candidiasis, remming van de botgroei en tandontwikkeling
- Nierfunctie: geen invloed
- Interacties: conc. Verlaagt door carbamazepine, fenobarbital, fenytoïne, primidon, rifampicine en rifabutine.
- Zwangerschap: gecontraïndiceerd vanaf week 16. Bij voorkeur vervangen tot en met week 15
- Borstvoeding: tot 3 weken
- Bijzonderheden: Let op met UV-licht

Amoxicilline

- Bactericide β -lactam penicilline
- Beschikbaar als capsule, oplostablet, suspensie en injectie/infusie
- Bijwerkingen: droge mond, smaakstoornis, verminderde eetlust, huidreacties
- Nierfunctie: bij deze indicatie niet relevant
- Interacties: allopurinol (allergische huidreacties), vitamine-K-antagonisten, methotrexaat (vermindering renale klaring)
- Zwangerschap en borstvoeding: geen probleem

Gonorrhoe

- 1^e keuze: ceftriaxon 500 mg i.m. (eventueel oplossen in lidocaïne tegen pijn bij injecteren)
- Contra-indicatie?:
 - Op basis van kweek: ciprofloxacine eenmalig 500 mg of amoxicilline eenmalig 3 g
 - Direct behandelen: azitromycine 2g eenmalig

Ceftriaxon

- Beschikbaar als infusie/injectie
- Bijwerkingen: huidklachten, eosinofilie, trombocytopenie, leukopenie, hemolytische anemie, granulocytopenie
- Nierfunctie: bij deze indicatie niet relevant
- Interacties: gelijktijdige intraveneuze toediening van calcium (precipitatie), amsacrine, fluconazol of vancomycine. Ook niet mengen met aminoglycosiden
- Zwangerschap: alleen op strikte indicatie
- Borstvoeding: weeg het risico af

Ciprofloxacine

- Chinolonverbinding (werkt bactericide)
- Beschikbaar als infusie, tablet en suspensie
- Bijwerkingen: mycotische superinfecties, eosinofilie, slaapstoornissen, huidreacties, (achilles)peesruptuur, QTc-verlenging
- Nierfunctie: dosering aanpassen
- Interacties: theofylline, clozapine, olanzapine, tizanidine (sterke remmer van CYP1A2), vitamine-K-antagonisten, verlengt het QT-interval, kan convulsiedrempel verlagen, methotrexaat (vermindert renale klaring)
- Zwangerschap: 2^e en 3^e trimester gebruik ontraden
- Borstvoeding: gebruik ontraden
- Bijzonderheden:
 - pas op met UV-licht
 - Niet met melkproducten innemen

Trichomonas

- 1^e keuze: metronidazol 2 g eenmalig
- Zwanger? Behandeling uitstellen tot 2^e trimester
- Uitstel niet mogelijk? Clindamycine vaginale creme (2%) 1 maal per dag of 2 maal per dag 1 orale tablet van 300 mg gedurende 7 dagen

Metronidazol

- Nitro-imidazoolderivaat
- Beschikbaar als tabletten, suspensie, infusievloeistof en ovules
- Bijwerkingen: donkerbruine urine, superinfecties, ECG-veranderingen, huidreacties
- Nierfunctie: geen aanpassing
- Interacties: vitamine-K-antagonisten, lithium, 5-fluoro-uracil, ciclosporine (verhoogt conc.), fenobarbital en fennytoïne (werkzaamheid M verminderd)
- Zwangerschap: geen probleem
- Borstvoeding: eenmalige dosis kan. Kan metaalsmaak geven
- Bijzonderheden: Geen alcohol!

Clindamycine

- Derivaat van lincomycine. Kan zowel bacteriostatisch als bactericide werken.
- Beschikbaar als capsules, suspensie, injectie, (vaginaal)creme, gel, lotion
- Bijwerkingen: ontsteking mondslijmvlies, oesofagitis, 1-10% buikpijn, maagpijn diarree, colitis veroorzaakt door toxines van Clostridium difficile.
- Nierfunctie: geen aanpassing
- Interacties: vitamine-K-antagonisten, versterking werking van spierverkappers
- Zwangerschap: Alleen op strikte indicatie
- Borstvoeding: mogelijk sensibilisatie, diarree en schimmelkolonisatie van de slijmvliesen
- Bijzonderheden: staand of zittend innemen

Herpes genitalis

- Primo infectie: valaciclovir 2 maal per dag 500 mg gedurende 5 dagen
 - Immuun-gecompromitteerd? 2 maal per dag 1000 mg gedurende 10 dagen
- Recidief: bij ernstige klachten: valaciclovir 2 maal per dag 500 mg gedurende 3 tot 5 dagen
 - Immuun-gecompromitteerd? 2 maal per dag 1000 mg gedurende 5 dagen

Valaciclovir

- Prodrug van aciclovir
- Verkrijgbaar als drank of tablet
- Bijwerkingen: hoofdpijn, duizeligheid, fotosensibilisatie, huiduitslag
- Nierfunctie: aanpassing van dosering
- Interacties: nefrotoxische geneesmiddelen en middelen die sterk door de nieren geklaard worden
- Zwangerschap: alleen op strikte indicatie
- Borstvoeding: kan worden gebruikt